

Covid-19 Pandemi Sürecinde Okul Öncesi Eğitimin Öğretmen Görüşleri Açısından İncelenmesi¹

Examination Preschool Education in Terms of Teachers' Views in the Covid-19 Pandemic Process

Ensar YILDIZ², Kevser ŞAHİN³

²Arş. Gör. Uzm. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü
ensaryildiz@outlook.com.tr; ORCID: 0000-0003-3741-1121

³Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, Sivas, Türkiye
kevser.58.1994@gmail.com; ORCID: 0000-0002-4573-5460

Geliş Tarihi: 21.11.2021

Kabul Tarihi: 30.01.2022

ÖZ

Bu çalışmada, pandemi sürecinde okul öncesi öğretmenlerinin uzaktan ve yüz yüze eğitim-öğretim faaliyetlerinde yaşadığı sorunlara ilişkin görüşlerini incelemek amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Çalışmanın örneklemi 24 okul öncesi öğretmeninden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde nitel veri analizi yöntemlerinden MAXQDA Analytics Pro 2018 (18.2.5) programı aracılığıyla içerik analizi yapılmıştır. Çalışmanın bulgularına göre; Okul öncesi öğretmenlerinin eğitim öğretim sürecinde belirsizliklerin yaşanmasından kaynaklı olarak yıprandıkları ve çok fazla yorucu bir dönem geçirdikleri tespit edilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin günlük eğitim akışını hazırlarken yüz yüze eğitimde sosyal mesafeyi gözeterek etkinlik planlamada zorluk; yüz yüze eğitimde etkinlikleri uygularken de çocuklar arasındaki sosyal mesafeyi korumakta güçlük yaşadığı görülmüştür. Okul öncesi öğretmenlerinin pandemi sürecinde eğitim öğretimin daha etkili olabilmesi için çözüm önerisi olarak sırasıyla en çok;

¹This study was presented as a summary oral statement at the 5th International Eurasian Social Sciences Congress held online on May 24-25, 2021.

aile desteğinin sağlanması, internet alt yapısının geliştirilmesi ve ailelere teknolojik araç-gereç sağlanması, az sayıda çocuk ile normal eğitime geçilmesi, çocukların gelişimini destekleyecek materyallerin evlere gönderilmesi, öğretmenlere çağdaş teknoloji araçlarının kullanımı ile ilgili eğitimler verilmesi ve politika yapıcılarının tek ve net kararlar alması gerektiğini vurguladıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin dijital okuryazarlıklarını geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Eğitim sorunları, covid-19 pandemisi, okul öncesi öğretmeni, öğretmen görüşü*

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the views of preschool teachers about the problems experienced in distance and face-to-face education activities during the pandemic process. Phenomenology pattern was used in the study qualitative research methods. In the study, criteria sampling method was preferred from the sample methods for determining the sample. The sample of the study consists of 24 preschool teachers. A semi-structured interview form developed by researchers was used as a data collection tool. Content analysis was performed through MAXQDA Analytics Pro 2018 (18.2.5) program, one of the qualitative data analysis methods in the analysis of the data. According to the findings of the study; It has been determined that preschool teachers are worn out due to uncertainties in the education process and have had a very tiring period. Difficulty in planning activities by observing social distancing in face-to-face training while preparing the daily training flow of preschool teachers; It has been observed that he has difficulty maintaining social distance between children when implementing activities in face-to-face education. In order for preschool teachers to be more effective in the pandemic process, the solution is to be most effective, respectively; it has been concluded that they emphasized that providing family support, improving internet infrastructure and providing technological tools to families, moving to normal education with a small number of children, sending materials to support the development of children to homes, providing teachers with trainings on the use of modern technology tools and stressing that policymakers should make single and clear decisions. It is recommended to provide in-service training to improve teachers' digital literacy.

Keywords: *Educational problems, covid-19 pandemic, preschool teacher, teacher opinion*

GİRİŞ

Yeni Koronavirüs Hastalığı (COVID-19), ilk olarak Çin'in Wuhan Eyaleti'nde solunum yolu enfeksiyonlarına neden olan, ateş, öksürük, nefes darlığı belirtileri ile tanımlanan bir virüstür (Sağlık Bakanlığı, 2020). 31 Aralık 2019 tarihinde ilk tanının ardından insan sirkülasyonu ile hızla yayılmış ve 11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilmiştir (World Health Organization, [WHO], 2020). Pandeminin hayatımıza girmesiyle birlikte hayat akışı ve ritmi tüm dünyada değişmiştir (Zhao, 2020). Bulaşı riskini azaltmak için sosyal mesafe kuralları gereği evden çalışma, esnek çalışma saatleri, vardiyalı çalışma gibi uygulamalar kullanılmaya başlanmıştır (Bozkurt, 2020). Ayrıca birçok ülkede toplu kullanım alanları (kafeler, restoranlar, okullar vb.) kapatılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] tarafından alınan karar ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı tüm örgün eğitim kurumlarında yüz yüze eğitime ara verilerek, 23 Mart 2020 tarihinde eğitim-öğretim faaliyetlerini uzaktan eğitim yoluyla yürütmeye başlamıştır (MEB, 2020a). Uzaktan eğitim, zamanın ve mekânın sınırlandırıcı etkilerinden kısmen bağımsız bir şekilde bilişim teknolojilerini kullanarak, öğretim içeriğini çocuklara ulaştırma sürecidir (Gökçe, 2008). MEB (2020) tarafından tüm eğitim kademeleri için EBA ve EBA TV hazırlanmış ve uzaktan eğitim süreci bu şekilde yürütülmüştür (MEB,2020b). Covid-19 pandemisi nedeniyle Türkiye'de eğitim öğretim faaliyetlerinin kesintiye uğramasından okul öncesi dönemdeki 1.326.123 çocuk etkilenmiştir (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization [UNESCO], 2020).

Okul öncesi dönem, çocukların bilişsel ve fiziksel gelişimleri başta olmak üzere diğer tüm alanlardaki gelişimlerinin en hızlı olduğu dönemdir. Bu nedenle gelişim açısından okul öncesi dönem kritik önem taşımaktadır. Okul öncesi dönemde kazanılan tüm beceri ve davranışlar, çocukların ilerleyen yıllardaki kişilik yapısını, alışkanlıklarını, değer sistemini ve eğitim hayatını etkilemektedir (Balaban, 2017). Bu bağlamda okul öncesi eğitiminin amaçları göz önünde bulundurulduğunda okul öncesi öğretmenlerine çocukları tüm yönleriyle geliştirmek ve eğitmek için önemli bir rol düşmektedir. Okul öncesi öğretmenlerinin bu nedenle gelecek kuşaklar üzerinde etkili olacak bir misyonu bulunmaktadır (Koçyiğit, 2012). Öğretmenler, Covid-19 pandemisi nedeniyle okulların kapanması ile birlikte hem alışık oldukları yüz yüze eğitim dışında farklı yöntemler, teknikler ve araçlar kullanarak online eğitimle çocukların öğrenmesini ve iyi oluşlarını desteklemek hem de kendilerinin yaşayabilecekleri sosyal ve psikolojik zorluklar ile baş etmek zorunda kalmışlardır (Çetinkaya Aydın, 2020).

Alan yazın incelendiğinde Covid-19 pandemisinde, uzaktan ve yüz yüze eğitime yönelik araştırmalar bulunmaktadır. Okul öncesi öğretmenlerinin Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin görüşleri (Aktan Acar, Erbaş ve Eryaman, 2021); pandemi sürecinde okul öncesi öğretmenlerinin yaşadıkları problemleri (Aral ve Kadan, 2021); Covid-19 pandemisi zamanlarında öğretmenlerin esenliği: mesleki esenliği açıklayan faktörlerin incelenmesi (Alves Lopes ve Precioso 2020); Covid-19 pandemisi sırasında okul öncesi kurumlarda eğitim ebeveyn mesafe görüşlerini (Karademir ve Çelik, 2021); Covid-19 pandemisinde yükseköğretim kurumlarının karşı karşıya olduğu zorlukları (Karademir, Özkan ve Saatçioğlu, 2020); Uzaktan eğitimin okul öncesi dönemde ki çocuklara etkisinin değerlendirilmesi (Kuset, Özgem, Şaşmacıoğlu ve Güldal Kan, 2021); Covid-19 sırasında erken çocukluk eğitimi uygulamasında öğretmen adaylarının deneyimlerini (Kim, 2020); okul öncesi eğitimde uzaktan eğitimin uygulanabilirliğine yönelik okul öncesi öğretmenlerinin ve alandaki akademisyenlerin görüşlerini (Yürek, 2021) ortaya koyan çalışmaları mevcuttur.

Covid-19 pandemisi sürecinde okul öncesi öğretmenlerinin hem yüz yüze ve hem de uzaktan eğitimde yaşadığı sorunları bir arada inceleyen çalışmaya ülkemizde rastlanılmaması ve ileride okul öncesi öğretmenlerinin Covid-19 pandemisi döneminde yaşamış oldukları eğitim sorunları ile ilgili araştırmalara kaynak teşkil etmesi bakımından bu çalışma önem arz etmektedir. Çünkü eğitim uygulamalarında yaşanan sorunlarının iyileştirilmesi ancak uygulamaların değerlendirilmesi ve problemlerin iyi tanımlanmasıyla mümkündür. Bu düşünceden hareketle çalışmanın amacı, dünyamızı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi sürecinde okul öncesi eğitimi veren öğretmenlerin yüz yüze ve uzaktan eğitim-öğretim sürecinde yaşadığı sorunlarını saptamak ve çözüm önerileri geliştirmek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Okul öncesi öğretmenleri pandemi sürecinde uzaktan ve yüz yüze eğitim öğretim faaliyetlerini nasıl değerlendirmektedir?
2. Pandemi sürecinde okul öncesi öğretmenleri günlük eğitim akışını planlarken yüz yüze ve uzaktan eğitimde sorunlar yaşamakta mıdır?
3. Pandemi sürecinde okul öncesi öğretmenleri uzaktan ve yüz yüze eğitimde etkinlikleri uygularken sorun yaşamakta mıdır?
4. Pandemi sürecinde yürütülen uzaktan ve yüz yüze eğitimlerde okul öncesi öğretmenleri en çok hangi gelişim alanına yönelik etkinlikleri planlamakta/hazırlamakta ve uygulamakta zorlanmışlardır?

5. Okul öncesi öğretmenleri pandemi sürecinde çocukların hangi gelişim alanlarında daha ön planda desteklenmesi gerektiğini düşünmektedirler?
6. Okul öncesi öğretmenleri pandemi sürecinde yürütülen uzaktan ve yüz yüze eğitimlerde çocukların değerlendirilmesi açısından güçlük yaşamakta mıdır?
7. Okul öncesi öğretmenlerinin pandemi sürecinde yürüttükleri uzaktan ve yüz yüze eğitimlerde ele aldıkları kazanım ve göstergelerin dağılımı nasıldır?
8. Okul öncesi öğretmenlerinin pandemi sürecinde eğitimin daha etkili olması için çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma problemine cevap bulma amacı ile nitel araştırma yönteminden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji, çevreyi anlamlandırmamızı sağlayan deneyimlerimizin olguları nasıl bir araya getirdiğine odaklanan bir araştırma yöntemidir (Patton, 2014). Fenomenoloji araştırmalarında araştırmancının veri kaynakları belirlenen olguyu yaşayan ve bunu ifade edebilecek kişilerdir. Kişilerin yaşantılarını ortaya çıkarmak için görüşmeler yapılır ve bu görüşmeler sırasında katılımcıların yaşantılarında farkında olmadıkları yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarır. Bir olguyu daha ayrıntılı ve iyi anlamamıza yardımcı olacak yaşantıları görmemizi sağlar (Büyüköztürk, 2014).

Çalışma grubu

Çalışmada grubun oluşturulmasında amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Ölçüt örnekleme yöntemi, araştırmadaki gözlem unsurlarının belirli bir durum, olay ya da kişilerden örneklemin seçilmesidir (Büyüköztürk, 2014). Bu bağlamda Covid-19 pandemi sürecinde okul öncesi öğretmenliği yapan 24 okul öncesi öğretmeni çalışma grubunu oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak; “Covid-19 Pandemi Sürecinde Okul Öncesi Öğretmenlerinin Yaşadığı Sorunlara İlişkin Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılmıştır. Görüşme forumun geliştirilme sürecinde önce soru havuzu oluşturulmuştur. Form okul öncesi eğitimi alanında uzman olan üç farklı araştırmacıya sunulmuştur. Uzmanlardan gelen dönütler doğrultusunda görüşme soruları on soruya indirgenmiştir. Gözden geçirilen form pilot

uygulama sürecinde üç okul öncesi öğretmeni ile görüşme yapılmıştır. Öğretmenlerden alınan görüşlerin soruların cevaplarını yansıttığı görülmüş ve daha sonra nihai şekli verilen form ile esas uygulama yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formun son halinde: *Pandemi sürecinde uzaktan ve yüz yüze eğitim öğretim faaliyetlerini nasıl değerlendirirsiniz? Pandemi sürecinde yürütülen uzaktan ve yüz yüze eğitimlerde en çok hangi gelişim alanına yönelik etkinlikler planlamakta/hazırlamakta ve uygulamakta zorlandınız? Pandemi sürecinde eğitimin daha etkili olması için çözüm önerileriniz nelerdir?* gibi sorular yer almaktadır.

Veri Toplama Süreci

Pilot çalışma neticesinde öğretmenlerden alınan dönütlere göre görüşme sorularının açık anlaşılır ve net sorular olduğu, öğretmenlerde araştırmanın amacına yönelik kastedilen anlamları uyandırdığı yapılan görüşmeler neticesinde anlaşılmıştır. Online görüşme platformundan görüşme gerçekleştirilmiştir ve görüşme sürecinde yazılı dokümanlara dönüştürülmüştür. Daha sonra katılımcılara yazılı dokümanlar iletilerek onaylarına sunulmuştur. Yazılı dokümanlar “Ö1, Ö2, ... Ö24” şeklinde kodlar verilerek saklanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde nitel veri analizi yöntemlerinden MAXQDA Analytics Pro 2018 (18.2.5) programı aracılığıyla içerik analizi yapılmıştır. Öncelikle her iki araştırmacı tarafından kodlar, kategoriler ve temalar oluşturulmuştur. Sonrasında nitel araştırma alanında uzman bir kişiye yazılı metinlerin %20’si gönderilmiştir. Uzman dönütleri incelendiğinde oluşturulan kod, kategori ve temaların araştırmacıların oluşturmuş olduğu kod, kategori ve temalar ile benzer olduğu görülmüştür. Bu sayede çoklu kodlama (Barbour, 2001) yapılmıştır. Oluşturulan tema, kategori ve kodlar görsel haritalandırma ile model oluşturmak için MAXQDA programına aktarılmıştır.

İnandırıcılık ve Etik

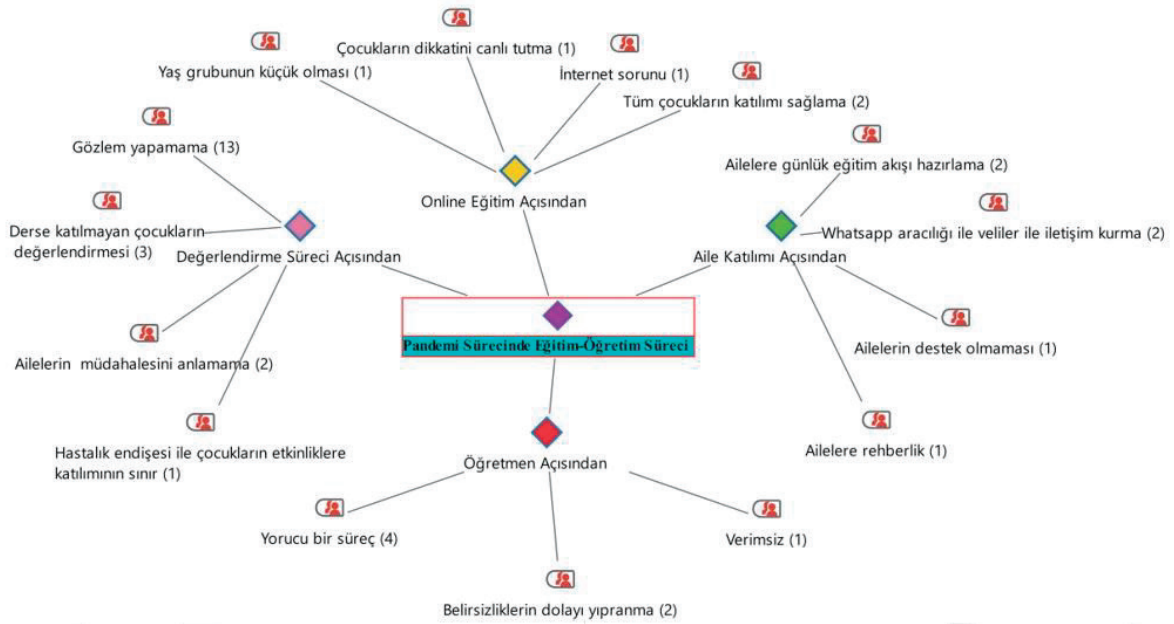
Çalışmanın inandırıcılığını sağlamak için, Lincoln ve Guba’nın (1986) nitel araştırmalar için önermiş olduğu inandırıcılık ölçütleri olan aktarılabirlik, inandırıcılık, tutarlılık ve teyit edilebilirlik referans alınmıştır. Tutarlılık aşaması için, hazırlanan form okul öncesi eğitimi alanında uzman olan üç farklı araştırmacıya uzman görüşü belirtmesi açısından sunulmuştur. Ayrıca yapılan görüşmeler yazılı hale getirilip katılımcılara iletilerek onayları alınmıştır. Aktarılabirlik aşaması için literatür incelenmiş ve ilgili çalışmalardan alıntılar yapılmıştır.

Teyit edilebilirlik aşaması için, veri toplama aracı geliştirmek için üç uzmana ve veri analizi sürecinde bir uzman görüşüne başvurulmuştur. İnanırcılık aşaması için yapılan görüşmeler gönüllülük esasına uygun olarak yapılmış , katılımcılara vermiş oldukları bilgilerin bu çalışma haricinde başka kişi ve kurumlar ile paylaşılmayacağı belirtilmiş, ayrıca verilerin “Ö1, Ö2, Ö3,.. Ö24” şeklinde kodlar verilerek saklanacağı belirtilmiştir.

Etik Kurul İzini

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur ve etik kurul izni alınmıştır.

BULGULAR

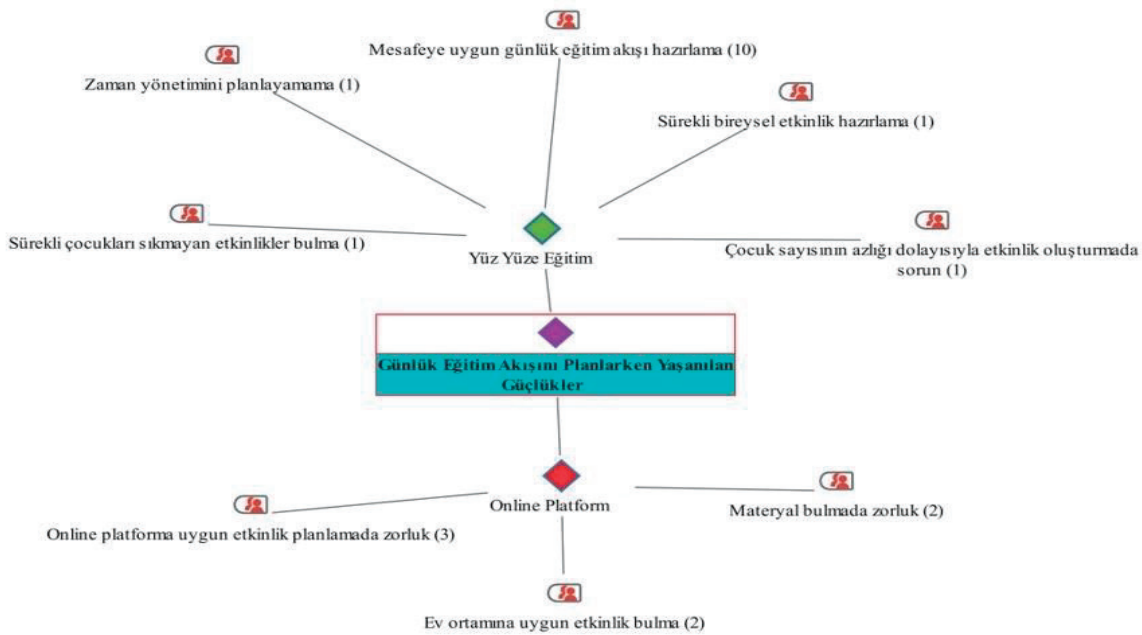
Şekil 1. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Pandemi Sürecinde Eğitim-Öğretim Durumları

Şekil 1 incelendiğinde pandemi süresince eğitim öğretim süreci temasına ilişkin: *Öğretmen Açısından, Aile Katılımı Açısından, Online Eğitim Açısından, Değerlendirme Süreci Açısından* kategoriler oluşturulmuştur. Bu kategorilerin oluşmasına aracılık eden örnek öğretmen görüşleri aşağıda yer almaktadır.

Ö1: Okulların bir açılıp bir kapanmasından dolayı benim adıma çok yıpratıcı bir süreç oldu. Bir online eğitim için etkinlik hazırladım sonra açılacak dediler tekrar sosyal mesafeyi ve diğer şeyleri göz önüne alarak yeniden günlük eğitim akışı ve etkinlik planı hazırladım.

Ö9: ... Online eğitimde internetten ve donanım eksikliği nedeni ile çocuk katılımını sağlayamadım. Whatsapp üzerinden aileler ile iletişim kurmaya çalıştım. İşte etkinlikleri attım ki en azından evde yapınlar gibisinden.

Ö13: Özellikle online eğitimde değerlendirme süreci sağlıklı oldu diyemem. Gözlem yapamıyorsun çocukları eee zaten katılım da olmuyor. Böyle olunca nasıl değerlendirebilirim ki? Etkinlikleri aileler ne kadar müdahil oluyor bunu da kestirmek çok zor. Bazısında bakıyorum aileler yapmış çocuk yaptı diye whatsapp dan bana atıyorlar...

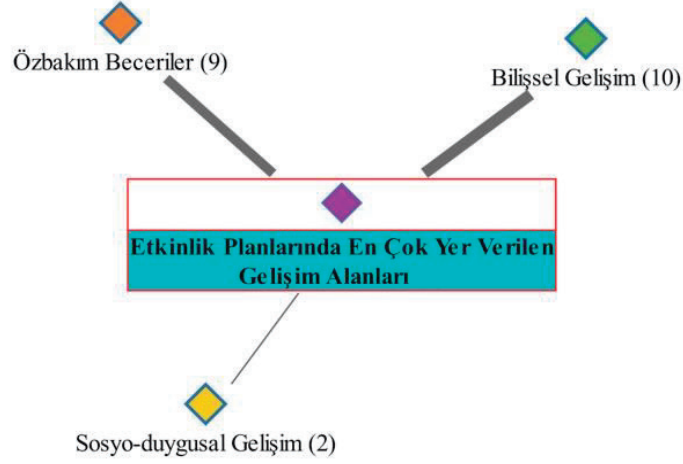
Şekil 2. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Günlük Eğitim Akışını Planlarken Yaşadığı Güçlükler

Şekil 2 incelendiğinde öğretmenlerin Covid-19 pandemisine ilişkin günlük eğitim akışını planlarken yaşadığı güçlükler temasına ilişkin; *Online Platform* ve *Yüz yüze Eğitim* şeklinde kategoriler oluşturulmuştur. *Online Platform* kategorisinin oluşturulmasına aracılık eden kodlar: *Materyal Bulmakta Zorluk*, *Ev Ortamına Uygun Etkinlik Bulmada Zorluk*, *Online Platforma Uygun Etkinlik Planlamada Zorluk* şeklindedir. *Yüz yüze eğitim* kategorisinin belirlenmesine aracılık eden kodlar ise “mesafeye uygun etkinlik hazırlayamama”; “çocuk sayısının azlığı dolayısıyla etkinlik oluşturmada sorun”; “zaman yönetimi planlayamamama”; “sürekli çocukları sıkmayan etkinlikler bulma” şeklindedir.

Ö3: *Yüz yüze eğitimde öncelikli olarak Covid'den dolayı ben de endişeli olduğum için sosyal mesafeye uygun etkinlik planlamaya çalıştım. Tabi bu çok sorunlu oluyor. Çünkü çocuklar birlikte oynamak istiyor... Online eğitimlerde ise çocuklara uygun etkinlik planlamak*

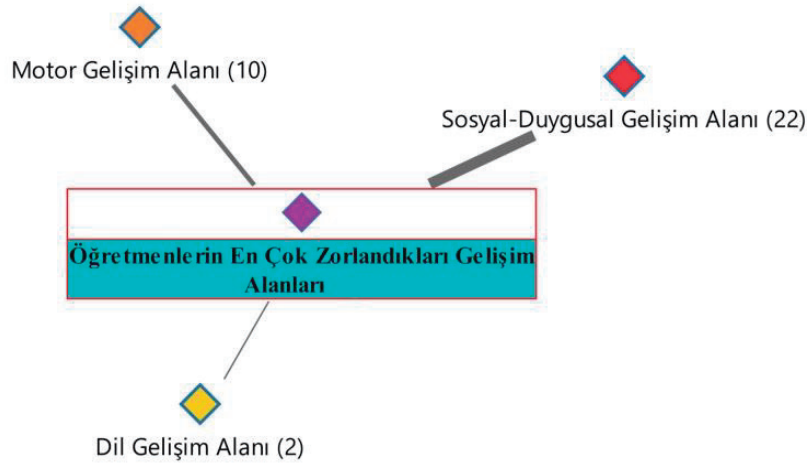
çok zor oldu. Materyal bulmakta bende zorlandım, çocukların ev ortamını bilmediğim için onların da materyal bulması zor oldu.

Ö20: Yüz yüze eğitimde mesafe çok sorun oluyordu. Günlük eğitim akışı ve etkinlik hazırlamada bu nedenle çok sıkıntı yaşadım.

Şekil 3. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Etkinlik Planlarında En Çok Yer Verdikleri Gelişim Alanları

Şekil 3 incelendiğinde etkinlik planlarında en çok yer verilen gelişim alanları teması; *Bilişsel Gelişim*, *Öz bakım Becerileri*, *Sosyal-Duygusal Gelişim* kategorilerinden oluşturulmuştur. Kategorilerin oluşturulmasında; “Ö16: Pandemi nedeniyle öz bakım becerileri ile ilgili kazanım göstergelere daha fazla önem verdik.”; “Ö10: Bilişsel ve öz bakım alanındaki kazanım ve göstergelere daha fazla yer verdim.”; Ö11: Özellikle uzaktan eğitimde bilişsel gelişime çok ağırlık verdim. Çünkü uzaktan eğitimde diğer gelişim alanlarına uygun etkinlik bulmak bence çok zor.”; Ö24: Öz bakım becerileri hep ön planda oldu çünkü hijyen çok önemli bu süreçte” şeklindeki görüşleri kaynaklık etmiştir.

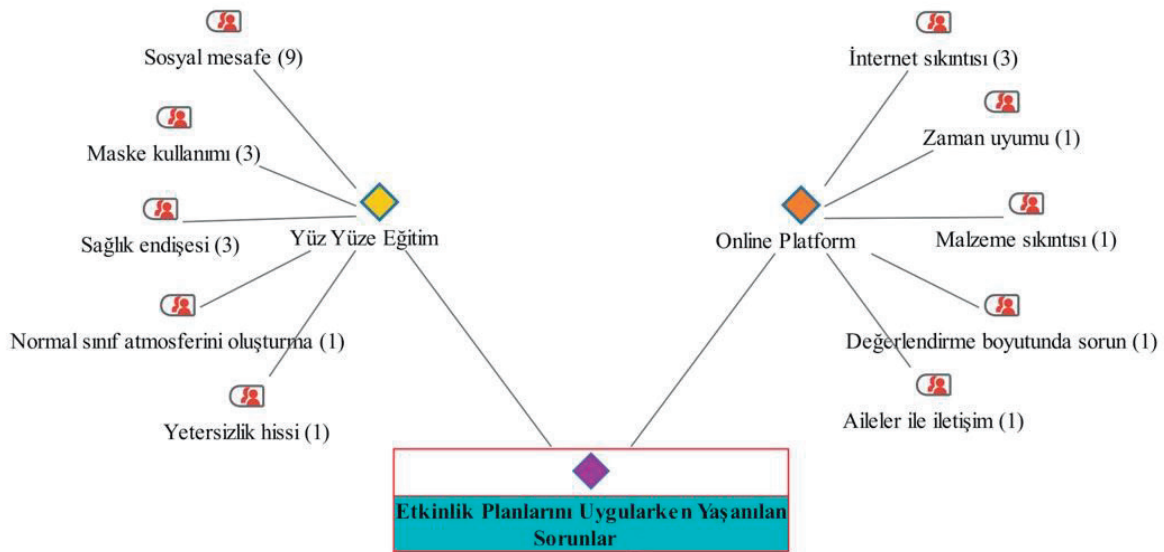

Şekil 4. Okul Öncesi Öğretmenlerinin En Çok Zorlandıkları Gelişim Alanları

Şekil 4’de Covid-19 pandemisi sürecinde öğretmenlerin en çok zorlandıkları gelişim alanları temasına ilişkin; *Sosyal-Duygusal Gelişim Alanı*, *Motor Gelişim Alanı* ve *Dil Gelişim Alanı* kategorileri oluşturulmuştur. Kategorilerin oluşturulmasına aracılık eden örnek öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö22: Sosyal mesafe nedeni ile sosyal duygusal gelişimdi. Çocuklara daha çok bireysel etkinlikler düzenlemek zorunda kaldım.

Ö11: Daha çok bireysel etkinliklere yönelmek durumunda kaldığımızdan tabi ki sosyal gelişim en zor gelişen alandı.

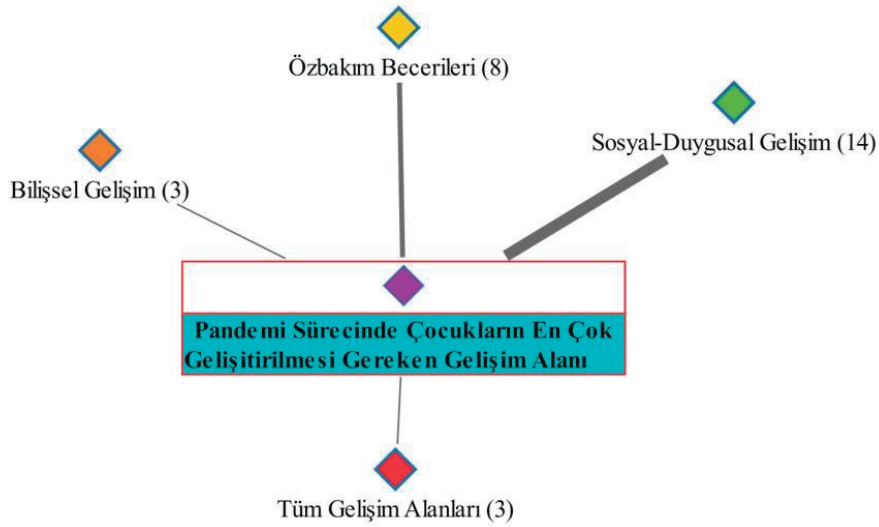

Şekil 5. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Etkinlik Planlarını Uygularken Yaşadığı Sorunlar

Şekil 5’de öğretmenlerin etkinlik planını uygularken yaşadığı sorunlar temasına ilişkin; *Online Platform* ve *Yüz Yüze Eğitim* kategorileri oluşturulmuştur. Online platform kategorisi; internet sıkıntısı, zaman uyumu, malzeme sıkıntısı, değerlendirme, aileler ile iletişim kodları aracılığıyla oluşturulmuştur. Yüz yüze eğitim kategorisinin oluşturulmasında; sosyal mesafe, maske kullanımı, sağlık endişesi, normal sınıf atmosferi oluşturma, yetersizlik hissi kodlarından yararlanılmıştır. Kodların oluşturulmasına kaynaklık eden örnek alıntılara aşağıda yer verilmiştir.

Ö21: *Oyun etkinlikleri seçerken çocuklar arası teması en aza indirebilmek için seçici davrandım. Farklı oyun etkinlikleri bulma konusunda zorluk yaşadım.*

Ö10: *Çocukların sosyal mesafeye uymalarını sağlayarak etkinlik yapmak beni zorladı.*

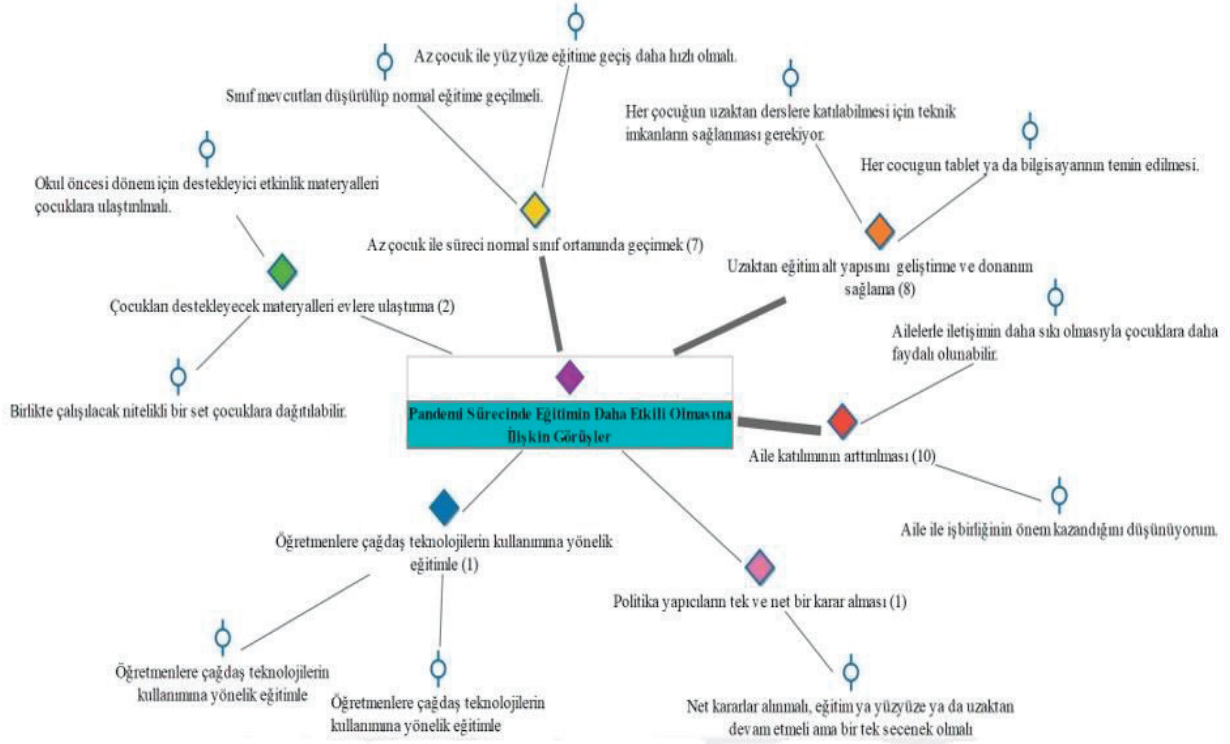

Şekil 6. Okul Öncesi Öğretmenlerine Göre Çocukların Geliştirilmesi Gereken Gelişim Alanları

Şekil 6 incelendiğinde okul öncesi öğretmenlerinin pandemi sürecinde en çok geliştirilmesi gereken gelişim alanı temasına ilişkin; *Sosyal-Duygusal Gelişim*, *Öz bakım Becerileri*, *Bilişsel Gelişim* kategorileri oluşturulmuştur. Kategorilerin oluşturulmasında kaynaklık eden örnek öğretmen görüşleri aşağıda yer almaktadır.

Ö12: *Tabiki hijyenin çok önemli olduğu pandemi döneminde öz bakım becerilerinin daha önemli olduğunu düşünüyorum. Aynı zamanda sosyal duygusal alanda mesafelerin koruyarak aynı sınıf ortamında sosyalleşmeye çalışıldı.*

Ö31: Pandemi sürecinde çocuklar akranlarından uzakta kaldıkları için sosyal duygusal alanda geliştirilmeye ihtiyaç duyduklarını düşünüyorum. Çocuklar birbirini yardım etmeyi, sıra beklemeyi, akranlarıyla yaşadığı sorunlara çare bulabilmeli vs. Bu en iyi sınıf ortamında yaparak yaşayarak gerçekleştirir. Matematik(sadece bir örnek) evde de öğrenilebilir fakat sosyal ve duygusal gelişim için diğer insanlara da ihtiyaç vardır.

Şekil 7. Okul Öncesi Öğretmenlerinin Pandemi Sürecinde Eğitimin Daha Etkili Olmasına İlişkin Görüşleri

Şekil 7’de öğretmenlerin Covid-19 sürecinde eğitimin daha etkili olmasına ilişkin görüşler temasının oluşturulmasında; *Aile Katılımının Artırılması*, *Uzaktan Eğitim Alt Yapısının Geliştirilmesi ve Donanım Sağlama*, *Az Çocuk İle Süreci Normal Sınıf Ortamında Geçirmek*, *Çocukları Destekleyecek Materyalleri Evlere Ulaştırma*, *Öğretmenlere Çağdaş Teknolojilerin Kullanımına Yönelik Eğitim Verilmesi*, *Politika Yapıcıların Eğitim İle İlgili Tek ve Net Bir Karar Alması* kategorilerinden yararlanılmıştır. Kategorilerin oluşturulmasına aracılık eden örnek öğretmen görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö6: Aileleri okul öncesi eğitimi hakkında eğitimler bilgilendirmeler yapılabilir.

Ö11: Sınıf mevcutları düşürülüp öğretmen ihtiyacı ve okulun genel ihtiyaçları sürekli bir şekilde karşılanması gerekiyor. Veli ve öğretmen ilişkisi de ayrı önem arz ediyor. Sağlıklı bir iletişim ve bireysel özveriyle büyük ölçüde başarılı sonuçlar alınacağını düşünüyorum.

Ö19: Bizlere online eğitimlerle ilgili hizmet içi eğitimler verilerek farklı yöntem ve teknikler öğretilir. Ayrıca yeni teknolojik araçların kullanımıyla ilgili bilgiler verilebilir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Öğretmenler eğitim öğretim sürecinde belirsizliklerin yaşanmasında kaynaklı olarak yıprandıklarını ve çok fazla yorucu bir dönem geçirdiklerini ifade etmiştir. Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD] (2020) tarafından, 98 ülkeden toplam 330 eğitim çalışanı ve paydaşın okulların kapatıldığı bu kriz sürecinde, eğitimle ilgili öncelikli müdahale alanlarına ilişkin görüşleri sorulmuştur. Katılımcılar tarafından oldukça önemli olarak görülen iki seçenek: (%77,9) oranında katılımcı öğretmenlere profesyonel destek sağlanması ve (%77,6) oranında katılımcı öğretmenlerin iyi olma halinin sağlanması gerektiğini bildirmiştir. Yüz yüze eğitimde sosyal mesafeyi gözeterek etkinlik planlama ve etkinlikleri uygularken sosyal mesafeyi korumakta zorluk, günlük eğitim akışında online platforma uygun etkinlikler hazırlamada güçlük yaşadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenler çocuklara sürekli sosyal mesafe, hijyen ve maske kullanımı ile ilgili uyarılarda buldukları ve çocukların birlikte oyun oynayamadıkları için çocuklar açısından da zor bir süreç olduğunu ifade etmişlerdir. Aral, Fındık, Öz, Karataş, Güneş ve Kadan'ın (2021), Covid-19 pandemi sürecinde okul öncesi dönemde uzaktan eğitime yönelik deneysel olarak yaptıkları çalışmada çocuklara yönelik yapılan video analizlerinde de zaman zaman bazı çocukların içinde buldukları durumdan sıkıldıklarına, etkinlik yapmak istemediklerine yönelik düşünceleri ve görüşleri de bu bulguyu desteklemektedir. Benzer şekilde Aktan-Acar, Erbaş ve Eryaman'ın (2021) okul öncesi öğretmenlerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin görüşlerini incelenmesi isimli araştırmanın bulgularında hijyen ve sosyal mesafe sağlama noktasında öğretmenlerin güçlük çektiği yer almaktadır. Avcı ve Akdeniz (2021) yaptıkları çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin uzaktan eğitime uygun hazırlık konusunda ve uzaktan eğitimleri yürütmekte zorluk yaşadıklarını tespit etmiştir. Uzaktan eğitim çalışmalarının başarılı olabilmesi için, öğrenenlerin belirli bir hazırlık sürecine ihtiyaç duyduklarının (Can, 2020) sıklıkla vurgulanmasının yanında, bu uygulamayı yapacak öğretmenlerin yeterliliğinin de altı çizilmektedir (Bayburtlu, 2020; Külekçi-Akyavuz ve Çakın, 2020).

Öğretmenler çocukların gelişim özelliklerinin uzaktan eğitim için uygun olmadığını ifade etmiştir. Erkoca (2021) tarafından yapılan çalışmada, uzaktan eğitim sürecinde çocukların derse olan ilgilerinin azlığı karşılaşılan bir problem olarak ifade edilmiştir. Öğretmenler uzaktan eğitim yerine seyreltilmiş sınıflarda yüz yüze eğitim yapılmasının daha verimli olacağını düşünmektedirler. Benzer şekilde Kuset, Özgem, Şaşmacıoğlu ve Güldal Kan (2021) tarafından yapılan çalışmada uzaktan eğitimin yüz yüze eğitime göre verimsiz olduğunu ancak pandemi döneminde çocukların okulla olan bağlarının kopmaması için uzaktan eğitimin yeterli olduğu sonucuna ulaşmıştır. Literatürde bu sonuçları destekleyen çalışmalar mevcuttur (Demir ve Özdaş, 2020; Foti, 2020; Yürek, 2021).

Öğretmenler online eğitim sürecinde alt yapının yetersiz olması sebebiyle hem kendilerinin hem de çocukların internette bağlantı sorunu yaşadıklarını ve bazı çocukların donanım yetersizliğinden kaynaklı olarak derslere katılım sağlayamadıklarını ifade etmişlerdir. Benzer şekilde alan yazında internet erişiminin sınırlı olması ve çocukların yeterli teknolojik donanıma sahip olmamasından kaynaklı olarak uzaktan eğitim sürecinin verimsiz geçtiğini bulgulayan birçok çalışma mevcuttur (Avcı ve Akdeniz, 2021; Abuhammad, 2020; Aral ve Kadan, 2021; Arat ve Balkan, 2011; Demir ve Özdaş, 2020; Pınar ve Akgül, 2020; Türker ve Dündar, 2020; Yılmaz, Mutlu, Güner, Doğanay ve Yılmaz, 2020; Zhang, Wang, Yang ve Wang, 2020).

Öğretmenler pandemi sürecinde çocukların en çok motor ve sosyal-duygusal gelişim alanları ile ilgili kazanımlar sağlamakta zorlandıklarını belirtmiştir. Sosyal mesafe, hijyen kuralları nedeniyle büyük grup etkinliklerinden ziyade bireysel etkinlikler uygulamıştır. Online platformda da sosyal-duygusal ve motor gelişim alanına yönelik etkinlikler yaptırmakta zorluk yaşamışlardır. Dil gelişimi ise diğer güçlük yaşadıkları alanlardan biri olmuştur. Bu durumun nedeninin iletişimin sınırlı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin, çocukların aileleri ile birlikte evde yapacakları sosyal-duygusal ve motor gelişim alanına yönelik etkinlikler hazırlayıp ailelere göndererek bu gelişim alanlarına da destek olunabileceği düşünülmektedir. Pandemi sürecinde en çok geliştirmesi gereken gelişim alanları olarak öğretmenlerin çoğu sosyal-duygusal gelişimi ifade etmiştir. Bunu sırasıyla öz bakım, bilişsel, dil ve motor gelişim alanları takip etmektedir. Fakat öğretmenler en az yer verdikleri gelişim alanı olarak da sosyal- duygusal gelişim alanını ifade etmiştir. Bu durum öğretmenlerin sosyal-duygusal gelişimin çocuk için önemli olduğu bilincine sahip olmalarına rağmen bu bağlamda çalışma yapmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin büyük çoğunluğu etkinliklerinde en çok bilişsel gelişim ve öz bakım becerilerine yönelik kazanımlara ve göstergelere yer

verdiklerini belirtmiştir. Pandemi sürecinin önceliğinin sağlık olmasından kaynaklı olarak hijyen ve temizlik kurallarından dolayı daha fazla öz bakım becerilerine yer vermişlerdir. Ayrıca öğretmenler, online eğitimlerde çocuğun ekran başında daha fazla dikkatini toplayabilmesi ve bilişsel becerileri daha kolay geliştirebilecekleri düşüncesi bilişsel gelişim alanına yönelik uygulamalara daha çok vermiştir. Az sayıdaki öğretmen ise sosyal gelişim becerilerine yönelik kazanım ve göstergelere yer vermiştir. Bu sonuçlara paralel olarak Yürek (2021), okul öncesi eğitimde uzaktan eğitimin uygulanabilirliğine yönelik okul öncesi öğretmenlerinin ve alandaki akademisyenlerin görüşlerini incelediği çalışmasında, öğretmenlerin ve akademisyenlerin; uzaktan eğitim ile çocuğun bilişsel gelişim açısından desteklenebileceği buna karşın çocukta sosyal-duygusal gelişim açısından ise sınırlılıklar yaşayacağına ilişkin ortak görüş belirttiklerini tespit etmiştir. Ayrıca dil gelişimi, motor gelişim ve öz bakım becerileri açısından bir görüş birliği olmasa da; dil gelişimi ve öz bakım becerilerinin okul öncesi eğitimde uzaktan eğitim modeli ile desteklenebileceği, motor gelişimin ise sınırlı kalacağı yönünde görüşler ağır basmaktadır. Aral ve Kadan'ın (2021) araştırma sonuçlarında, öğretmenler uzaktan eğitim faaliyetlerinde genellikle; okuma-yazmaya hazırlık, hikâye, şarkılı oyun ve ritim çalışmaları yapılması gerektiğini ifade ettiklerini tespit etmişlerdir. Aktan-Acar vd., (2021) yaptıkları çalışmada okul öncesi öğretmenlerinin eğitim sürecine katılmayan çocukların sosyal-duygusal gelişim, motor gelişim, öz bakım becerileri ve dil becerilerinin olumsuz etkileyebileceğini belirttiklerini bulgulamışlardır. Kadan ve diğ. (2020) okul öncesi dönemdeki çocukların öz bakım becerilerinin, sosyal becerilerinin geliştirilmesinin yanında oyun ve hareket ihtiyaçlarının karşılanması gerektiğini belirtmişlerdir.

Online eğitim sürecinde öğretmenlerin yaşadıkları bir diğer sorun ise çocukların değerlendirilmesidir. Öğretmenler online eğitim sürecinde çocukların değerlendirmesinin pek mümkün olmadığını ifade etmektedir. Yürek (2021) çalışmasında, akademisyenlerin ve okul öncesi öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde öğretmenin çocuk ile aynı ortamı paylaşamaması ve öğretmenin ekran karşısında çocuğu çok kısa bir süre görme sınırlılığı olması sebebiyle sağlıklı bir değerlendirme yapmanın güç olduğu görüşünde hem fikir olduklarını tespit etmiştir. Öğretmenler değerlendirme sürecinde; çocukların gelişim sürecini daha sağlıklı gözlemlemek için e-portfolyolar faydalanabilir. Ayrıca analitik rubrik kullanarak geçerliği yüksek değerlendirmelerde yapabilirler. Çünkü kazanım ve göstergeler doğrultusunda hazırlanmış analitik rubrikler sayesinde öğretmenler ailelerinde etkinliklere ne kadar müdahil olduğuna ilişkin çıkarımlarda da bulunabilirler.

Öğretmenlerin pandemi sürecinde eğitimin daha etkili olabilmesi için çözüm önerisi olarak sırasıyla en çok; aile desteğinin sağlanması, internet alt yapısının geliştirilmesi, ailelere teknolojik araç-gereç sağlanması, az sayıda çocuk ile normal eğitime geçilmesi, evlere çocukların gelişimini destekleyecek materyaller gönderilmesi, öğretmenlere çağdaş teknoloji araçlarının kullanımı ile ilgili eğitimler verilmesi ve politika yapıcıların tek ve net bir karar alması gerektiğini belirtmişlerdir. Ailelerin çocuğun eğitim sürecine bilinçli bir şekilde katılım sağlanması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler ailelerin çocukların ödevlerini kendisinin yaptığını ya da hiçbir şekilde çocuk ile ilgilenmediğini ifade etmişlerdir. İki uç nokta da bir katılım yerine çocuğun gelişimine nasıl ve ne şekilde katkı sağlayacağına yönelik bilinçlendirmeler sonrasında sürecin daha iyi yönetileceği düşünülmektedir. Ayrıca öğretmenler politika yapıcıların net bir karar alıp uygulaması gerektiğine yönelik çözüm önerisi sunmaktadır. Araştırma, sonuçları doğrultusunda okulların bir açılıp bir kapanması öğretmenlerin çok daha fazla yorulduklarını ve yıprandıklarını ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda öğretmenler psikolojik olarak yıpranmakta ve yapacakları planlamaları sağlıklı bir şekilde oluşturamamaktadır. Online eğitim ile devam edilecekse, gerekli internet alt yapısının oluşturulması ve ailelerin teknoloji olarak donanım yetersizliklerinin giderilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Bu sorun çözülmediğinde, devamlılık arz eden bir süreç sağlanamamakta ve bu nedenle çocukların eğitim sürecine katılımı aksamaktadır. Öğretmenler online eğitim sürecinde çağdaş teknolojilerin kullanımı noktasında (web 2.0 gibi) eğitimler almaları gerektiğini belirtmişlerdir. Bu sayede öğretmenler uzaktan eğitimin dezavantajlarının en aza indirilebileceğini düşünmektedirler. Türkan ve Dündar (2020) öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde EBA'yı etkin ve verimli kullanmalarındaki en büyük engellerden birinin sistemi kullanmadaki deneyimsizlikleri ve teknoloji kullanma becerilerinin zayıflığı olduğunu belirtmişlerdir. Can (2020) Türkiye'de uzaktan eğitim sürecinin altyapı, erişim, kalite, mevzuat ve pedagojik açıdan güçlendirilmesi gerektiğini belirtmiş, Özer (2020) tüm eğitim paydaşlarının akademik ve sosyal yönden desteklenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Altıntaş-Yüksel'in (2021), sınıf öğretmenlerinin Covid-19 salgını sürecinde çevrim içi ders-uzaktan eğitim deneyimlerini incelenmedikleri çalışmalarında, öğretmenlerin yaşanan salgınla birlikte uzaktan eğitime ve canlı derslere başladıkları ve daha önce bu konuda bir tecrübelerinin olmadıklarını ifade ettiklerini tespit etmiştir. Bununla birlikte öğretmenler çevrim içi ders ve uzaktan eğitimle ilgili eğitimler alarak kendilerini geliştirmeye çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenler online eğitim yerine sınıfta az sayıda çocuklar ile yüz yüze eğitime geçilerek eğitim sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütüleceğini ifade etmektedir. Bu sonuçlar araştırmanın genelinde öğretmenlerin yaşadığı birçok sorunun da aslında çözümünü içermektedir.

ÖNERİLER

Öğretmenlere uzaktan eğitimde kullanabilecekleri öğretim yöntem ve tekniklerini içeren ve öğretmenlerin dijital okuryazarlıklarını geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitimler verilmesi önerilmektedir. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecine ilişkin aile katılımına yönelik bilgilendirici faaliyetler yapması önerilmektedir. Pandemi sürecinde okul öncesi eğitim kurumlarında çocuk sayısının azaltılarak sosyal mesafeye uygun yüz yüze eğitim ortamlarının oluşturulması önerilmektedir. Türkiye’de uzaktan eğitim sürecinde yaşanan internet altyapısından kaynaklı problemlerin giderilmesi ve çocukların teknolojik donanım ihtiyaçlarının giderilmesi için ailelere destek sağlanması ve politika yapıcıların net ve tutarlı kararlar alarak eğitim sürecinin nasıl yürütüleceğine ilişkin planlama yapması önerilmektedir. Ayrıca araştırmacılara, çoklu veri toplama araçları ve daha fazla örneklem ile farklı yöntemler kullanarak araştırma yapması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Abuhammad, S. (2020). Barriers to distance learning during the COVID-19 outbreak: A qualitative review from parents' perspective. *Heliyon*, 6(11), 1-5. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2020.e05482>
- Aktan Acar, E., Erbaş, Y., H., ve Eryaman, M., Y. (2021). Okul öncesi öğretmenlerinin Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 7(4), 31-54. <https://doi.org/10.51948/auad.979726>
- Alves, R., Lopes, T., ve Precioso, J. (2020). Teachers' well being in times of COVID 19 pandemic: Factors that explain Professional well being. *International Journal of Educational Research and Innovation*, 15, 203-217. <https://doi.org/10.4661/ijeri.5120>
- Aral, N., Fındık, E., Öz, S., Karataş, B. K., Güneş, L. C., ve Kadan, G. (2021). Covid 19 pandemi sürecinde okul öncesi dönemde uzaktan eğitim: deneysel bir çalışma. *Turkish Studies*, 16, 2. <http://dx.doi.org/10.47423/TurkishStudies.49289>
- Aral, N., ve Kadan, G. (2021). Pandemi sürecinde okul öncesi öğretmenlerinin yaşadıkları problemlerin incelenmesi. *KAEÜ Sađl. Bil. Derg.* 2021, 1(2), 99-114. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1674207>
- Arat, T. ve Bakan, Ö. (2011). Uzaktan eğitim ve uygulamaları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 14(1-2), 363-374. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/116745>
- Avcı, F., ve Akdeniz, E. C. (2021). Koronavirüs (Covid-19) salgını ve uzaktan eğitim sürecinde karşılaşılan sorunlar konusunda öğretmenlerin değerlendirmeleri. *Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 3(4), 117-154. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/usbed>
- Balaban, E. (2017). *Türkiye'de okul öncesi eğitim ve okul öncesi öğretmenlerinin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunlar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Projesi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne. <https://dspace.trakya.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/trakya/1996/0142390.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Barbour, R. S. (2001). Checklists for improving rigour in qualitative research: a case of the tail wagging the dog? *British Medical Journal* 322(1), 115-117. <https://doi.org/10.1136/bmj.322.7294.1115>

- Bayburtlu, Y.S. (2020). COVID 19 pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinde öğretmen görüşlerine göre Türkçe öğretimi. *Turkish Studies*, 15(4), 131-151. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.44460>.
- Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi süreci ve pandemi sonrası dünyada eğitime yönelik değerlendirmeler: Yeni normal ve yeni eğitim paradigması. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 112-142. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1215818>
- Bozkurt, A., ve Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to <https://doi.org/10.5281/zenodo.3778083>.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., ve Akgün Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Can- Yaşar, M. ve Ünsal- Kaya, Ü. (2018). Türkiye'de 37-72 aylık çocuk profili. A. Köksal- Akyol (Ed.). *Erken çocukluk dönemi-II (36-72 ay) içinde* (s. 9-47). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Can, E. (2020). Coronavirus (COVID 19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açık Öğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 11-53. Erişim <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auad/issue/55662/761354>
- Çetinkaya Aydın, G. (2020). Covid-19 salgını sürecinde öğretmenler. *Türkiye Eğitim Dergisi* <https://tedmem.org/covid-19/covid-19-salgini-surecinde-ogretmenler>
- Demir, F., ve Özdaş, F. (2020). Covid-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49(1), 273-292. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.775620>
- Dong, C., Cao, S., ve Li, H. (2020). Young children’s online learning during COVID-19 pandemic: Chinese parents’ beliefs and attitudes. *Children and Youth Services Review*, 118, 1-9. doi: <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2020.105440>.
- Erkoca, M. C. (2021) Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ilgisi – bir çalışma. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 7(1), 148-163. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1327698>
- Foti, P. (2020). Research in distance learning in greek kindergarten schools during the pandemic of Covid-19: Possibilities, dilemmas, limitations. *European Journal of Open Education and E-learning Studies*, 5(1), 19-40. <https://doi.org/10.5281/zenodo.3839063>

- Gökçe, A. T. (2008). Küreselleşme sürecinde uzaktan eğitim. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi* , (11) , 1-12. <https://dergipark.org.tr/en/pub/zgefd/issue/47957/606765>
- Kadan, G., Aysu, B., ve Aral, N. (2020). Covid 19 sürecinde çocuklar: Gelişimsel ihtiyaçlar ve öneriler. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(2), 360-379.
- Karademir, A., ve Çelik, İ. (2021). The parents' views on distance education in preschool institutions during the Covid-19 pandemic. (A. Kabadayı Ed.) *Bridging Theory and Practice for Early Years Education* içinde (s.95-133). Livre de Lyon.
- Karademir, A., Yaman, F., ve Saatçioğlu, Ö. (2020). Challenges of Higher Education Institutions against COVID-19: The Case of Turkey. *Journal of Pedagogical Research*, 4(4), 453-474. <https://doi.org/10.33902/JPR.2020063574>
- Kandır, A. ve Yazıcı, E. (2018). Okul öncesi eğitim: kurumsallaşma, program ve öğretmen yetiştirme süreci. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*. Özel Sayı, 99-117.
- Kim, J. (2020). Learning and teaching online during COVID 19: Experiences of student teachers in an early childhood education practicum. *International Journal of Early Childhood*, 52, 145-158. <https://doi.org/10.1007/s13158-020-00272-6>
- Koçyiğit, S. (2012). Okul öncesi eğitim kurumlarında personel. G. Uyanık-Balat (Ed.). *Okul öncesi eğitime giriş*. Ankara: Pegem Akademi.
- Kušet, Ş., Özgem, K., Şaşmacıoğlu, E., ve Güldal Kan, Ş. (2021). Evaluation of the impact of distance education on children in preschool period: Teachers' opinions. *Near East University Journal of Education Faculty (NEUJE)*, 4(1), 78-87. <https://doi.org/10.32955/neuje.v4i1.287>
- Kuşet, Ş. , Özgem, K. , Şaşmacıoğlu, E., ve Güldal, Ş. (2021). Okul öncesi dönemde uzaktan eğitimin çocuklar üzerine etkisinin değerlendirilmesi: öğretmen görüşleri. *Yakın Doğu Üniversitesi Çevrimiçi Eğitim Dergisi*, 4(1) , 78-87. <https://dergipark.org.tr/en/pub/neuje/issue/60307/880069>
- Külekçi- Akyavuz, E. ve Çakın, M. (2020). COVID 19 salgınının eğitime etkisi konusunda okul yöneticilerinin görüşleri. *Turkish Studies*, 15(4), 723-737. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.44140>
- Lincoln, Y. S., ve Guba, E. G. (1986). But is it rigorous? Trustworthiness and authenticity in naturalistic evaluation. *New directions for program evaluation*, 30, 73-84. <https://doi.org/10.1002/ev.1427>

- Millî Eğitim Bakanlığı. (2020a). Bakan Selçuk, 23 Mart'ta başlayacak uzaktan eğitime ilişkin detayları anlattı. <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-23-martta-baslayacak-uzaktanegitime-iliskin-detaylari-anlatti/haber/20554/tr>. web adresinden 25 Nisan 2021 tarihinde edinilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2020b). Bakan Selçuk, koronavirüs'e karşı eğitim alanında alınan tedbirleri açıkladı. <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-koronaviruse-karsi-egitimalaninda-alinan-tedbirleri-acikladi/haber/20497/tr> web adresinden 25 Nisan 2021 tarihinde edinilmiştir.
- OECD. (2020). *A framework to guide an education response to the COVID-19 Pandemic of 2020*. https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=126_126988-t63lxosohs&title=A-framework-to-guide-an-education-response-to-the-Covid-19-Pandemic-of-2020 adresinden erişildi.
- Organization, W. H. (2020). Mental health and psychosocial considerations during the COVID-19 outbreak, 18 March 2020. <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/mental-health-considerations.pdf>
- Özer, M. (2020). Türkiye'de COVID-19 salgını sürecinde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından atılan politika adımları. *Kastamonu Education Journal*, 28(3), 1124-1129. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.722280>
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. M. Bütün ve S. B. Demir (Çev. Edt.). Ankara: Pegem Akademi.
- Pınar, M. A., ve Dönel Akgül, G. (2020). The opinions of secondary school students about giving science courses with distance education during the Covid-19 pandemic. *Journal of Current Researches on Social Sciences*, 10(2), 461-486. <https://doi.org/10.26579/jocress.377>
- Şenol Ulu, F. B. (2012). *Okul öncesi öğretmen adayları ile okul öncesi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançlarının karşılaştırılması* (Tez No. 314225) [Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi- Afyonkarahisar]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Türker, A., ve Dündar, E. (2020). COVID-19 pandemi sürecinde eğitim bilişim ağı (eba) üzerinden yürütülen uzaktan eğitimlerle ilgili lise öğretmenlerinin görüşleri. *Millî Eğitim Dergisi*, 49(1), 323-342. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.738702>
- Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı. (2020). COVID 19 yeni koronavirus hastalığı. <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66300/covid-19-nedir-.html>.

- UNESCO. (2020). Startling digital divides in distance learning emerge. UNESCO. <https://en.unesco.org/news/startling-digital-divides-distance-learning-emerge>
- Yılmaz, A. B., ve Banyard, P. (2020). Engagement in distance education settings: A trend analysis. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 21(1), 101-120. <https://doi.org/10.17718/tojde.690362>
- Yılmaz, E., Mutlu, H., Güner, B., Doğanay, G., ve Yılmaz, D. (2020). *Veli algularına göre pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinin niteliği*. Palet Yayınları, Konya.
- Yurtbakan, E. V., ve Akyıldız, S. (2020). Sınıf öğretmenleri, ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerin COVID 19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri hakkındaki görüşleri. *Turkish Studies*, 15(6), 949-977. <https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.43780>
- Yüksel, EA (2021). Sınıf öğretmenlerinin covid-19 salgını sürecinde çevrim içi ders-uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 9 (57), 291-303.
- Yürek, E. (2021). Okul öncesi eğitimde uzaktan eğitimin uygulanabilirliğine yönelik okul öncesi öğretmenlerinin ve alandaki akademisyenlerin görüşlerinin incelenmesi. (Tez No. 671256) [Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Tez Merkezi.
- Zhang, W., Wang, Y., Yang, L., ve Wang, C. (2020). Suspending classes without stopping learning: China's education emergency management policy in the COVID-19 outbreak. *Journal of Risk and Financial Management*, 13(3), 3-6. <https://doi.org/10.3390/jrfm13030055>
- Zhao, Y. (2020). COVID-19 as a catalyst for educational change. *Prospects*, 49(1), 29-33. <https://doi.org/10.1007/s11125-020-09477-y>

EXTENDED SUMMARY

Preschool is a period when children's development in all other areas, especially their cognitive and physical development, is the fastest. Therefore, it is the critical period in terms of development. All skills and behaviors gained in the preschool period affect the personality structure, habits, value system and educational life of children in the following years (Balaban, 2017). The high self-worth belief of the teachers that children take as an example after their parents is effective in children's motivations for learning, goals in their lives, desires for responsibility and self-beliefs. Motivation, anxiety and stress in the preschool learning process are also effective in learning and performing (Şenol-Ulu, 2012). In this context, considering the purposes of preschool education, preschool teachers aim to develop and educate the child in all aspects. Preschool teachers therefore have a mission that will have an impact on future generations (Koçyiğit, 2012).

Teachers had to support children's learning and well-being through different methods and tools other than the face-to-face communication they are accustomed to professionally, and on the other hand, to cope with the social and psychological difficulties that the epidemic has created in their own lives (Cetinkaya Aydın, 2020). When the field is examined in summer, there are researches for the preschool period in distance education (Aktan Acar, Erbas & Eryaman, 2021; Aral & Kadan, 2021; Alves Lopes & Precioso 2020; Karademir & Celik, 2021; Karademir, Özkan & Saatcioglu, 2020; Kim, 2020; Heart, 2021). There have been limited studies involving the opinions of preschool teachers in our country (Aktan Acar, Erbas & Eryaman, 2021; Aral & Kadan, 2021) and in terms of funding research on the educational problems experienced by preschool teachers during the Covid-19 pandemic. Because improvement of educational practice is possible with continuous evaluation of their approach to education and detection of problems (Slunjski, 2003). Based on the idea that it is necessary to define the problems well for a correct solution, the aim of the study was to identify the educational problems experienced by the teachers who provide preschool education during the Covid-19 pandemic that affected our world and to develop solutions.

Phenomenology pattern was used in the selection of the study group. As a data collection tool; "Semi-Structured Interview Form on The Problems Experienced by Preschool Teachers during the Covid-19 Pandemic" was used. Content analysis was performed through Maxqda Analytics Pro 2018 (18.2.5) program, one of the qualitative data analysis methods in the analysis of the data.

Teachers stated that they are worn out due to uncertainties in the education process and have had a very tiring period. In face-to-face training, it was achieved that they had difficulty maintaining social distance while planning and implementing activities by observing social distance, and difficulty in preparing activities suitable for the online platform in the daily training flow. In addition, teachers have warned children about social distancing, hygiene and the use of masks and said it is a difficult process for children because they cannot play together. Teachers have stated that children's developmental characteristics are not suitable for distance education.

Teachers stated that both they and the children had problems connecting on the internet due to insufficient infrastructure in the online education process and that some children were unable to attend classes due to lack of equipment.

Teachers stated that during the pandemic, children struggled to make gains related to motor and socio-emotional development areas. Social distancing has implemented individual activities rather than large group activities due to hygiene rules. They also had difficulty in having activities aimed at social-emotional development and motor development on the online platform. Most of the teachers expressed social emotional development as the areas of development that should be developed the most during the pandemic process. Teachers also expressed social development as the least involved development area. The vast majority of teachers stated that their activities included the most gain indicators for cognitive development and self-care skills. Due to the fact that health is the priority of the pandemic process, they have included more self-care skills due to hygiene and cleaning rules. In addition, teachers have given more attention to applications for cognitive development in their online education, thinking that they can gather more attention on screen and improve cognitive skills more easily. A small number of teachers have included gains and indicators for their social development skills.

Another problem that teachers experience during the online education process is the evaluation of children. Teachers state that it is not possible to evaluate children during the online education process. In order for teachers to be more effective in the pandemic process, the solution is to be most effective, respectively; they stated that providing family support, improving internet infrastructure and providing technological equipment to families, moving to normal education with a small number of children, sending materials to support the development of children in homes, providing teachers with trainings on the use of modern

technology tools and policymakers should make a single and clear decision. It has been concluded that parents should participate consciously in the child's education process. Teachers have stated that parents do their own homework or are not interested in the child in any way. It is thought that the process will be better managed after raising awareness of how and how it will contribute to the development of the child, rather than a participation at both extreme points. Teachers also offer solutions to whether policymakers should make a clear decision and implement it. They think that if online education is to be continued, the necessary internet infrastructure should be created and the hardware shortages of families as technology should be eliminated. Teachers stated that they should receive trainings from the point of use of modern technologies (such as web 2.0) during the online education process. In this way, teachers think that the disadvantages of distance education can be minimized.

- 1. Providing in-service trainings to teachers that include teaching methods and techniques that they can use in distance education and that aim at improving teachers' digital literacy,*
- 2. Teachers carry out informative activities for family participation in the distance education process,*
- 3. Creating face-to-face education environments suitable for social distancing by reducing the number of children in preschool education theories during the pandemic process,*
- 4. Providing support to families in order to solve the problems caused by internet infrastructure in the distance education process in Turkey and to meet the technological equipment needs of children,*
- 5. Policymakers make clear and consistent decisions and plan how the training process will be carried out,*
- 6. It is recommended that researchers conduct research using multiple data collection tools, more samples and different methods.*